

הניסיון הסוציאלי-הביטחוני שעליו הוכרז בתרועה רמה - גזוע עתה בשקט מאחרי הקלעים של צה"ל. עתה מנסה צה"ל נסיון מסוג חדש: לגייס נערוֹת־שוליים ליחידות מיוחדות אך גם ניסיון זה מתמוטט

היוזם
מי שהיה ראש אכ"א, אלוף
משה גידרון, עדיין מוכן
להגן על הניסיון של גיוס נוער־שוליים.

משך כל השירות הצבאי שלו, איש חיל-הקשר, ונחשב כאחד ממפקדיו הטובים של חיל-הקשר והאלקטרוניקה בצה"ל. שנים אחדות לפני מלחמת יום-הכיפורים הוא השתחרר מן השירות, ופנה לנהל חברה פרטית בשטח האלקטרוניקה. אחרי הזעזוע של מלחמת יום-הכיפורים, זעזוע שלגביו גידרון היה כפול-מכופל, הוא חזר למדים והתמנה כראש-אכ"א. רק לפני חודשים ספורים פרש גידרון שוב מהצבא, ועתה הוא מכהן כמנכ"ל משרד-התיקשרות. גידרון, היה ידוע כראש-אכ"א מחמיר, התקופה שבה אפשר היה לבקש מנושא תפקיד זה פרוטקציה בעניין של שחרור מוקדם או מעבר ליחידות אחרות, הסתיימה ברגע שבו קיבל הוא את התפקיד לידי, את עיקר שליחתו ראה בפיתוח מצבת כוח-האדם של צה"ל ובהגדלתה, ללא משוא-פנים, כשהעיקרון היחידי העומד מול עיניו הוא הדרישות הטהורות של הצבא, כאשר הועלה הרעיון להוסיף לצה"ל עוד אלפי חיילים, ובטווח ארוך עוד עשרות אלפי חיילים מן המאגר העצום של פסוליה-שירות, נרתם אליו גידרון במלוא כשרונו וכוח-העבודה שלו. הוא פיתח רעיונות לשילוב נוער־השוליים במערך ה-צבאי, אסכי לא תמיד במערך הלוחם, תוך כדי פינוי כוח-האדם למשימות לוחמות. גידרון, שלושה בבירכת המטה-הכללי ו-

מודעות-ענק בעיתונים ושידורים מפורצים בגלי-צחל, אשר בישרו על המדיניות החדשה.

ה"בנייני" של גידרון

צה"ל הסביר את גיוסם של הבלתי-מתאימים בשני מניעים. האחד: הצורך הביטחוני בכוח-האדם נוסף, בעיקבות הצר"כים שהציגו תוצאות מלחמת יום-הכיפורים, והנימוק השני — המוכר כבר זה לי מעלה מ-20 שנה: צה"ל הוא צבא-העם, וככזה מוטלות עליו גם משימות-חינוך ה-חורגות ממשימות ביטחוניות טהורות.

את הרעיון אימץ — ועד היום נחשב כאביו הרוחני — מי שהיה אז ראש אכ"א, האלוף משה ("מוסיק") גידרון. גידרון היה,

אחרי אותו מיקרה שינתה היחידה כו"ל, על מפקדה, את היחס למגוייסי-השור-ליים, וברור היה שבאותו בסיס הניסיון נכשל.

אחרי ההיסטריה של מלחמת יום-הכיפורים, ושירות-המילואים הממושך שבא כ-עיקבותיה, חיפשו שילטונות צה"ל דרכים להקל על בעיית כוח-האדם של צה"ל. אחד הרעיונות שהועלו, היה לבדוק מחדש את הקריטריונים לגיוס חיילים לשירות סדיר וחילי-מילואים לצבא. עד לאותה תקופה נמנע צה"ל מלקרוא לשירות סדיר, או למילואים, צעירים בעלי עבר פלילי, נוער-שוליים שהתחשש היה שהוא יעורר בעיות חברתיות ומשמעתיות — וכאלה בעלי דפ"ר נמוך.

סוגים אלה של מגוייסי-בכוח לא נקראו לשירות-המילואים כלל, אולם עם הניסיון לאירגון-מחדש, פירסם צה"ל

רס"ר-המישמעת, שעמד על מיג-רשה-מיסדרים באחד מבסיסי חיל-ההימוש, נדהם. כאשר דיבר אל קבוצת חיילים, מאלה שהגיעו באותו יום לבסיס

מגוייסי השוליים

חוזרים לרחוב

וחילק להם פקודות, נשמע לפתע קול מתוך גוש החאקי: "לך תודיין ו' הרס"ר הוותיק לא האמין למישמע-אזוניו. הוא ניסה לאתר את החייל שקרא את הקריאה, אך ללא הצלחה.

"מולי עמדו כשלושים חיילים עם פרצור פים אטומים. אפילו שינאה לא היתה להם בעיניים, רק אישות נוראה." סיפר הרס"ר השבוע לכתב העולם הזה. "זה קורה לי פעם ראשונה בחיים, דבר כזה. הרגשתי שאני עומד מול רובוטים, מול אנשים שאף אחד לא מבין מה הם עושים כאן, ובעיקר אני, שיש לי ניסיון עם אלפי חיילים, לא הבנתי."

החוויה, שאותה עבר הרס"ר הוותיק בי חימוש, היתה "עדינה" מאד לעומת חוויות דומות שעברו מפקדי יחידות אחרות, ש-קיבלו אליהם קבוצות של מה שנקרא ב-סלנג הצבאי "לוחמי נוער-השוליים". ב-יחידות אחרות אירעו מיקרים שבהם לא רק עברו החיילים עבירות-מישמעת, אלא ביצעו עבירות פליליות ממש. בבסיס אחר בצח"ל כינס מפקד היחידה את חייליו וחיללותו לפני שהגיעו מגוייסי-השוליים. בהרצאתו לפני החיילים סיפר המפקד על הניסיון החדש אותו עורך צה"ל, הצביע על חשיבותו הרבה, וביקש את עזרת החיילים בקליטת מגוייסי-השור-ליים.

הטיול הסתיים בכוויות סיגריות

החיילים הסכימו כמובן, וכאשר הגיעו מגוייסי-השוליים נירתמו כו"לם בהתלהבות רבה לעזור להם. הכל היה טוב ויפה עד לתקרית עם פקידת מ"פ המפקדה ר.

באחד הערבים, כאשר ר. הצטרפה לי-קבוצה ממגוייסי-השוליים שישבה בשק"ם, אחד ממקומות הריכוז העיקריים של מגוייסיים אלה, היא הוזמנה על-ידי שלר-שה מהם לטיול בעיר סמוכה.

גם בגלל שיעמום וגם מתוך מדיניות חיילי אותה יחידה, "להיות נחמדים" לי-מגוייסי השוליים, נענתה ר.

סופו של אותו טיול, לגבי ר. היה "הדבר הכי נורא שקרה לי בחיים!" היא חזרה לבסיס שיכורה לחלוטין, חול-צתה קרועה, ללא חזיה ("אני לא יודעת איפה היא"). ועל כתפיה סימני כוויות של סיגריות. שלושת החיילים-המארחים נעלו-מו. באותו לילה הם לא חזרו לבסיס, ערי-קו מצה"ל.

הישיבה בשק"ם: העיסוק העיקרי של מגוייסי-השוליים